

Beeldende vorming, rekenen, aardrijkskunde

Thema / onderwerp

Als vervolg op de rekenles waar de leerlingen een plattegrond van hun naaste omgeving (tafel/ klaslokaal) hebben gemaakt, en de aardrijkskundeles, waar de leerlingen zich hebben verdiept in hun omgeving, maken ze, aan de hand van een luchtfoto van hun wijk, een eigen plattegrond.

Groep 3: platte vlak of ruimtelijk.

Groep 4: platte vlak of ruimtelijk.

Betekenis

Welke betekenis heeft het thema / onderwerp voor de kinderen? Hoe leg je de relatie met de beginsituatie?

De leerlingen gaan aan de hand van een luchtfoto van hun wijk, deze op het platte vlak of ruimtelijk, namaken. Een mogelijke uitbreiding van deze opdracht zou de vraag kunnen zijn, of de leerlingen meer mogelijkheden voor de natuur in hun omgeving zien en of dit in hun wijk in te passen valt.

Bedoeling

Welke bedoeling heb je met deze activiteit? Basiskenmerken, brede ontwikkeling, specifieke kennis, vaardigheden en attituden?

Kijkend naar de Tule leerlijnen, domeinen KO, Rekenen en OJW, valt deze les onder:

Kunstzinnige Oriëntatie

Kerndoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed. Cultureel erfgoed is gerelateerd aan verschillende vakgebieden. In groep 3/4 komen onder meer onderwerpen uit oriëntatie op jezelf en de wereld, taal en kunst aan de orde.

O B J E C T E N U I T H E T V E R L E D E N (voorwerpen, monumenten, gebouwen)

- gebouwen, monumenten en objecten uit het verleden in de eigen woonplaats(bijv. kerken, molens, winkels, schepen, spinnewiel)

Rekenen/wiskunde

Wiskundig inzicht en handelen

Kerndoel 23

De leerlingen leren wiskundetaal gebruiken, met als tussendoel voor groep 3/4:

W I S K U N D E T A A L

- meetkundige objecten en operaties (bijv. vierkant, cirkel, rechthoek, spiegelen, plattegrond)

W I S K U N D E E N R E D E N E R E N

- taal voor belangrijke redeneerpatronen (bijv. A is groter dan B, B is groter dan C, dus is ook A groter dan C; als A groter is dan B, dan kan B niet groter zijn dan A)

Wiskundig inzicht en handelen

Kerndoel 25

De leerlingen leren aanpakken bij het oplossen van rekenwiskunde problemen te onderbouwen en leren oplossingen te beoordelen, met als tussendoel voor groep 3/4:

- ontwikkelen van goed meetkundig taalgebruik (bijv. in oefeningen met blokkenbouwsels)

Metten en meetkunde

Kerndoel 32

De leerlingen leren eenvoudige meetkundige problemen op te lossen, met als tussendoel voor groep 3/4:

- oriënteren en plaatsbepalen in een voor de kinderen bekende omgeving en representaties daarvan als via maquettes en eenvoudige plattegronden

- beschrijven van routes en verbinding leggen met het vervoer
- constructie van blokkenbouwsels op basis van voorbeelden en beschrijvingen (mondeling, via foto's en plattegronden)
- en het ontwikkelen van taal bij bovenstaande. De nadruk ligt op 'onderzoeken', 'voorspellen', 'experimenteren', 'verklaren' en 'redeneren'

OJW

Mens en samenleving

Kerndoel 39

De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu, met als tussendoelen voor groep 3/4:

K E U Z E S M A K E N

- bereidheid tot zorg

C O N T E X T

- landschappen in Nederland;

De kinderen oefenen met de begrippen betekenis, verwondering, ingrepen en zorg.

Bij een aantal foto's van Nederlandse landschappen verwoorden ze welke betekenis dat landschap volgens hen heeft en wat voor gevoelens en vragen het bij hen opwekt.

Ze vertellen welke ingrepen van mensen ze zien in het landschap.

Ze leggen uit welke voor- en nadelen van ingrepen in het landschap ze zien en wat voor zorg zij (of andere mensen) daarbij zouden kunnen hebben.

Ze denken na over oplossingen bij een voor hen relevant probleem (dilemma).

Ze redeneren over voor- en nadelen van hun oplossing.

Ze argumenteren over de gemaakte keuzes en maken hiervan een kort verslag.

Ze presenteren hun samenvatting.

Ze luisteren naar de verbreding en verdieping die de leraar aanbrengt aan de hand van hun samenvattingen.

OJW

Ruimte

Kerndoel 47

De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika, met als tussendoelen voor groep 3/4:

G R O N D S O O R T E N E N L A N D S C H A P P E N

- elementen van het begrip landschap:
 1. reliëf
 2. hoog/laag
 3. begroeiing (flora)
 4. dieren (fauna)
 5. gebruik door mensen

W O N E N

- inrichting van de eigen straat: (soorten huizen, groenvoorzieningen, andere straten (woonerf, hofje), voorzieningen ten behoeve van verlichting, televisie, riolering, parkeren, voetgangers, spelen)

Fasering	Inhoud	Didactische werkvorm <i>Hoe leid en begeleid je? Wat doe jij als leerkracht?</i>	Leeractiviteit <i>Wat doet de leerling?</i>	Organisatie / bronnen <i>- Welke ruimte kies je? - Welke materialen en leermiddelen heb je nodig? - Welke groeperingsvorm hanteer je? - Welke bronnen heb je geraadpleegd?</i>
Start <i>- Hoe start je de activiteit? - Hoe maak je jouw bedoelingen duidelijk? - Hoe werk je de belangstelling? - Hoe sluit je aan bij de beginsituatie?</i> Duur: 5-10 minuten	<p>De les wordt begonnen met de luchtfoto van de wijk (liefst op A3 formaat uitgeprint of op digibord). Voorstel van de leerkracht om de plattegrond of een deel hiervan na te maken, om zo ook te kijken of de voorstellen van de kinderen tijdens de aardrijkskundeles, ingepast kunnen worden.</p> <p>Deze opdracht kan in groepjes worden gedaan, of klassikaal. Groepjes, bv. kiezen wie met papier in het platte vlak willen werken, wie met de blokken of lego willen werken en wie met restmateriaal, bv lege melkpakken.</p> <p>Klassikaal, er zou gekozen kunnen worden voor een grote plattegrond met restmateriaal, zoals lege melkpakken en dozen, gecombineerd met gekleurd papier. Hiervoor is een grote grondplaat nodig.</p>	Uitleg Groepsverdeling	Luisteren	Klaslokaal Klassikaal of groepjes Digibord, Google Earth Lego, blokken Papier, karton, lijm, stiften Restmateriaal Constructiespeelgoed
Voortgang <i>- Beschrijf de inhoud. - Hoe houd je de belangstelling vast? - Hoe werk je doelgericht? - Hoe verwerk je de instructies? - Op welke manier ga je rekening houden met verschillen? - Denk aan extra activiteiten.</i> Duur: 20-25 minuten	De kinderen gaan of in groepjes of klassikaal aan de slag.	Sturing, begeleiding	Zelfstandig werken	
Einde activiteit <i>- Hoe sluit je de activiteit af? - Wat doe je met het geleverde werk? - Hoe ga je na of de doelstellingen zijn bereikt?</i> Duur: 10 minuten	Het resultaat wordt bekeken en de kinderen reflecteren met behulp van de leerkracht op elkaars werk en oplossingen. Wat was goed (TOP) en wat kan beter (TIP).	Centraal staan 2 zaken: 1. Rekenen:(‘in verhouding’ (klopt deze), plattegrond, maquette, ruimtelijk.) Uitleggen en verklaren. 2. OJW: geografische vierslag, cultureel erfgoed, natuur, gebruik van de mens van omgeving, redeneren.		Fotocamera
